

Ikäihmisille syntyy uudenlaisia seniorikyliä

Väestö ikääntyy kovaa vauhtia. Suomessa on puoli miljoonaa yli 66-vuotiasta vuonna 2030.

KOTIMAA 10.6.2015 2:00

Marja Salmela HELSINGIN SANOMAT

LIISA TAKALA

Seitsemänkymppiset Sirkka-Liisa Kivelä ja Leo Tolonen ovat kehittäneet mallia uudenlaisesta ikäihmisten asumisyhteisöstä. "Outokummun Virkkulaan seniorikylään tulee 400 neliön viherpiha. Siellä voivat muistisairaatkin oleskella turvallisesti", Tolonen kertoo.

Perinteistä kyläyhteisöä muistuttavia seniorikyliä aletaan rakentaa eri puolille maata. Ensimmäistä monipuolisia virikkeitä ja palveluja tarjoavaa Virkkulan ikääntyvien kylää rakennetaan parhaillaan Outokumpuun.

Seuraavat kylät ovat jo suunnitteilla Siuntioon Länsi-Uusimaalle ja Kontiolahdelle Pohjois-Karjalaan. Neuvotteluja on käynnissä kymmenestä kylästä eri puolille maata.

Uudenlaisen kylän idea on koota ikääntyviä eläväksi yhteisöksi kokoamalla vanhusten asumispalveluita yhteen. Heille tarjotaan erilaisia asuntoja ja palveluja, joita heidän fyysinen kuntonsa edellyttää. Kun asukkaat saavat juuri sopivia

palveluja, kunta voi säästää hoivakuluissa enimmillään 80 euroa vuorokaudessa asukasta kohden.

"Tämä on vielä tässä vaiheessa teoreettinen laskelma, mutta säästöjä ovat arvioineet useat vanhuspalveluista vastaavat virkamiehet eri kunnissa", kertoo Virkkulan seniorikylän idean isä, yrittäjä **Leo Tolonen**, 70.

Säästöt ja uudenlaiset hoivakonseptit ovat välttämättömiä tulevaisuudessa, sillä Suomi ikääntyy nopeaa vauhtia. Vuonna 2030 on jo 240 000 yli 66–75-vuotiasta ja 238 000 yli 80-vuotiasta.

Palvelutalossa asuvat eniten hoivaa kaipaavat, rivitaloissa taas täysin itsenäisesti pärjäävät. Niitä, jotka tarvitsevat apua kaupassakäyntiin tai siivoamiseen, tulee pihan poikki palvelutalosta kotipalvelun väki auttamaan.

Leo Tolosen apuna kehittämistyössä on ollut toinen seitsemänkymppinen, vanhustyön asiantuntija, professori emerita **Sirkka-Liisa Kivelä**.

"Tässä on malli, jossa asukkaat pääsevät auttamaan toinen toistaan, mutta myös ulkopuoliset naapurit voivat olla edistämässä yhteisöllisyyttä", Kivelä sanoo. Hänen mielestään Suomessa käsitys ikääntyneistä on väärä – heitä pidetään aivan liian passiivisina.

Konseptia ovat hioneet professori **Alf Rehn** ja tohtori **Markku Kauppinen**. Asuntoja ja muita tiloja ovat kehitelleet asutosuunnittelun professori **Markku Hedman** ja arkkitehti **Tero Wéman** Tampereen teknisestä yliopistosta.

"Kylistä voidaan suunnitella paikkakunnan mukaan erilaisia. Jossain tehdään ryhmätaloja ja vaikkapa ristinmuotoinen palvelukeskus", Hedman kuvaa.

Outokummussa kylän palvelutalon ympärille valmistuu kuusi rivitaloa ja kuusi paritaloa, joissa on yhteensä 40 asuntoa. Asukkaille on tarjolla myös puoti, kappeli ja pankkipäät. Heillä on mahdollisuus askarrella, opiskella ja hoitaa omaa kasvimaata.

Ikäihmiset pääsevät muuttamaan Virkkulan asuntoihin ensi vuoden vaihteessa. He voivat vuokrata asunnon tai maksaa seitsemän prosenttia käsirahan ja lyhentää velkaa yhtiölle vuokran rahoitusosuudella. Halukkaat voivat ostaa asuntonsa heti omaksi. "Esimerkiksi Outokummussa on keskivuokra 13 euroa neliöltä, eli meidän täytyy puristaa Virkkulan vuokra 12,5 euroon neliöltä", Tolonen sanoo.

Sen päälle asukkaat maksavat tilaamistaan palveluista, jotka räätälöi suomalainen hoivapalveluja tarjoava HoviKodit Oy. "Palvelu voi olla vaikka se huolenpitosoitto kerran päivässä", kuvaa toimitusjohtaja **Jussi Peltonen**.

HoviKodit Oy tekee yhteistyötä aina paikallisen hoivayrityksen kanssa, joka tuntee paikkakunnan olot, tavat ja ihmisiä. Näin verotkin jäävät paikkakunnalle. Virkkulan kylän avulla Outokummun kaupunki säästää Tolosen mukaan vanhustenhoidosta noin 1,7 miljoonaa euroa vuodessa. Säästöä syntyy muun muassa siitä, että kodinhoitajien ei tarvitse ajaa autolla ympäri haja-asutusalueita asuvien vanhusten luona. "Ei kulu bensaa eikä mene aikaa. Senkin henkilökunta voi käyttää olemalla vanhusten kanssa", Tolonen kertoo.